

УДК 339.972

Ю. Л. Грінченко

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

МОДЕЛІ МІЖНАРОДНОЇ КООРДИНАЦІЇ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ (НА ПРИКЛАДІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ)

Розглядаються моделі координації макроекономічної політики, які базуються на різних підходах до міжнародної координації, її принципах та механізмах. Параметрами координаційної моделі є масштаб, орієнтація на цілі або інструменти макроекономічної політики, а також дискреційний чи нормативний характер. Унікальна інституційна структура ЄС дозволяє запровадити ефективну дискреційну координацію. Однак глибока світова економічна криза виявила недостатність та повільність існуючих координаційних механізмів в ЄС. Тому перед ЄС стоїть вибір щодо переходу до нормативної моделі координації або зміни масштабу чи цілей координації макроекономічної координації.

Ключові слова: макроекономічна політика, міжнародна координація, наднаціональна економічна політика, європейська економічна інтеграція, валютний та економічний союз.

Поглиблення глобалізації та інтернаціоналізації світового господарства посилило потребу в запровадженні ефективних механізмів міжнародної координації економічної політики. Подібна координація є частиною регіональних інтеграційних процесів, які досягли найбільшої глибини в Європейському Союзі. Питання координації макроекономічної політики набуло особливої ваги після створення монетарного та економічного союзу та запровадження спільної валюти. Однак саме запровадження євро вперше засвідчило відсутність спільного підходу країн — членів ЄС до механізмів та принципів координації та виникнення багаторівневої моделі координації. Науковці визначали недоліки європейського підходу до макроекономічної координації, тому що він базувався на децентралізації бюджетної політики та її координації за дискреційною моделлю в умовах наднаціональної монетарної політики. Але така модель виявилася ефективною у випадку подібності цілей макроекономічної політики. В умовах світової фінансово-економічної кризи проявилися розбіжності щодо цілей національного макроекономічного регулювання. Пакт стабільності та розвитку не мав необхідної інституційної основи, не зміг перетворитися на основу для міжнародної координації макроекономічної політики. Перед Європейським Союзом постає завдання розробки нової моделі міжнародної координації, яка б дозволила забезпечити ефективність антикризових заходів в межах кожної з країн ЄС та подальше просування регіональної інтеграції. Інституційна структура ЄС відіграє важливу роль у запровадженні єдиних підходів до макроекономічного регулювання в країнах Союзу, але в умовах кризи вона виявилася достатньо повільною щодо розробки та запроваджен-

ня необхідних заходів. На сьогодні залишається відкритим питанням щодо нової моделі міжнародної координації макроекономічної політики в ЄС, але стає очевидним, що формується модель на основі нормативних принципів координації та орієнтації на цілі, а не на інструменти. Така модель вимагає формування наднаціональних інститутів ЄС з бюджетної політики, але сучасна структура управління ЄС не передбачає подібних можливостей.

Проблематиці міжнародної координації в сфері макроекономічної політики присвячено багато робіт вітчизняних та зарубіжних авторів, зокрема А. Алесіна, М. Альетти, П. Артюса, І. В. Бураковського, С. Г. Веселовського, С. Д. Годуна, С. Ейффінгера, Р. О. Заблоцької, В. В. Копійки, В. Ю. Крушинського, Р. Купера, Д. А. Лук'яненка, З. О. Луцишин, Л. Смагі, Ж. Тронтіньона, А. С. Філіпенка, С. Фішера, Я. Де Хаана, Д. Шмідтхена.

Сучасні дослідження міжнародної координації спрямовані на пошук механізмів спільної дії для вирішення спільних проблем або економічних конфліктів між країнами. Особлива увага приділялась питанням координації зусиль країн щодо економічного розвитку, регулювання торгівлі, іноземних інвестицій та глобальних фінансових ринків. Більшість дослідників визначає обмеженість можливостей для подібної координації, брак відповідної інституційної інфраструктури та ефективних механізмів підтримання такої координації. Європейський Союз є винятком, тому що в ньому рівень координації макроекономічної політики є дуже високим, і як свідчать дослідження європейських вчених, це сприяло досягненню ефективності спільного ринку та цінової стабільності. Але проблема безробіття залишалася, а боргова криза підірвала існуючий механізм співпраці у бюджетній сфері. Наднаціональна монетарна політика в межах економічного та валютного союзу стала розглядатися більше як завада досягненню внутрішніх цілей макроекономічного регулювання, а не умова ефективної координації економічної політики країн ЄС.

Однією з проблем залишається невідповідність інституційної структури Європейського Союзу вимогам щодо координації макроекономічної політики в умовах фінансово-економічної нестабільності. На відміну від попередніх випадків, коли приймалися важливі рішення щодо діяльності Європейського Союзу, провідну роль у розробці та реалізації спільної антикризової політики відіграють уряди та міжнародні фінансові інститути, а не спільні інститути Європейського Союзу. Тому нова модель координації повинна враховувати інституційні можливості ЄС, які відрізняють його від інших міжнародних економічних систем.

Існує декілька вимірів координації, які необхідно розрізняти. Якщо за постійні величини прийняти певний набір макроекономічних інструментів та цілей, а також не розділяти проміжні та кінцеві цілі, то системи координації відрізняються одна від одної в залежності від меж координації (тобто кількості сфер, що охоплюються процесом координації), від орієнтації (на інструменти чи на цілі) та від загальних характеристик процесу (він може бути дискреційним чи оснований на системі правил) [1, с. 76]. Координація другого типу припускає розробку певних правил, в межах

яких країна розробляє свою економічну політику, користуючись при цьому певною свободою дій. Дискреційний характер координації означає, що угоди між країнами визначають, перш за все, процедури розробки та впровадження спільних політик, а не їх зміст. Але якщо процес координації не підкріплюється механізмом, який би забезпечував обов'язковість спільної політики для всіх країн, то будь-яке протиріччя між країнами, для якого не було знайдено компромісного рішення, означає повернення до економічного режиму без координації національних політик. Створення такого механізму у вигляді системи принципів, які визначають процес розробки економічної політики, чітких правил голосування та передачі певної частки національного суверенітету (тобто окремих повноважень) наднаціональним структурам, таким як інститути ЄС, означає інституціоналізацію процесу дискреційної координації.

Відносно кожного з вищезгаданих вимірів координації можна зробити декілька загальних зауважень. Якщо розглядати межі координації, то необхідно розділяти внутрішні та зовнішні аспекти економічної політики та обмежити процес координації лише зовнішніми аспектами, що дозволить зменшити «витрати на координацію». Найбільш очевидним показником економічних стосунків між країнами та спільним для всіх країн в тому сенсі, що вони не можуть незалежно встановлювати його рівень, є валютний курс [2]. Тому процес координації валютних курсів є найчастіше згадуваним прикладом економічної координації. Системи валютних курсів можуть бути симетричними, коли втрати чи вигоди нарівно розподіляються між країнами, чи гегемонічними, коли всі зобов'язання по проведенню відповідних заходів несе одна країна. Досвід останніх років може дати підґрунтя для висновків, що симетричні системи з часом еволюціонують в гегемонічні. Економічний та валютний союз дозволяє зберегти симетричний характер координації валютних курсів, тому що заміна національних валют єдиною валютою не дозволяє країнам тиснути на ту чи іншу країну з вимогами змінити національну валютну політику.

Однак координація валютних курсів, реальних чи номінальних, згладжуючи вплив зовнішніх ефектів, що діють через валютний курс (наприклад, конкурентної девальвації), залишає без вирішення інші аспекти зовнішньоекономічних стосунків, а подекуди може сприяти інтенсифікації негативного впливу інших зовнішніх ефектів. Наприклад, чим більш стабільною є система валютних курсів, тим менш вагомим є вплив дефіциту бюджету на рівень процентної ставки відносно міжнародного рівня. Це означає зниження тиску ринкових умов на фіскальну дисципліну. Отже питання, чи може координація валютних курсів ефективно сприяти системній стабілізації в умовах вільного руху капіталів між країнами, залишається відкритим. Безумовно, можливість спільної інтервенції на валютні ринки дає деякі переваги центральним банкам, але фіксація валютних курсів для спекулянтів часто означає створення так званого «одностороннього опціону». Враховуючи таку можливість, перехід від системи фіксованих валютних курсів до монетарного союзу виглядає більш привабливою альтернативою при наявності координації національних бюджетних

політик. Саме з цієї причини впровадження євро не було б можливим без Пакту стабільності та розвитку.

Що стосується орієнтації координації, то як орієнтація на інструменти, так і орієнтація на цілі, мають аргументи «за» і «проти». Великою перевагою інструментальної орієнтації є прозорість, що дозволяє знизити координаційні витрати на виявлення будь-яких відхилень та небажаних ефектів. Коли цілей, які були узгоджені, не вдається досягти, уряди завжди можуть посилатися на фактори поза їх контролем. Головна критика цієї орієнтації полягає в тому, що економічна криза, що виникає в одній з країн, може спричинити зміну інструментів економічної політики в її інтересах. Припустимо, що країни в межах процесу координації домовилися розгорнути політику фіскальної експансії, яка дозволяє національним економікам отримати імпульс для зростання, а урядам — уникнути погіршення торговельного балансу. Але кожна з країн буде зацікавлена в компенсації вибухового зростання попиту, який виникає в період зниження податкового тиску. В умовах інструментально-орієнтованої координації виникає необхідність в подальшому переговорному процесі в цілях розробки та спільного застосування нових інструментів, в той час як цільова орієнтація характеризується автоматичним переглядом економічної політики в подібній ситуації.

Звертаючи увагу на вибір між координацією, що базується на пристосуванні чи на системі правил, необхідно відзначити три переваги саме останнього методу координації. По-перше, переговори частіше за все не продовжуються більше одного раунду, на якому визначаються ті правила, яких країни мають дотримуватися в процесі координації. По-друге, проводиться чітка демаркаційна лінія між національними повноваженнями та міжнародними обов'язками, що є надзвичайно важливим для внутрішніх політичних процесів. По-третє, правила, які були встановлені на міжнародному рівні, допомагають урядам підвищити рівень довіри з боку національних економічних агентів до своєї політики. В системі фіксованих валютних курсів, в якій антиінфляційний тип поведінки банку-гегемона не підлягає сумніву (наприклад, Бундесбанк в Європейській валютній системі), офіційна фіксація національної валюти до стержневої валюти системи та формальний вступ у систему можуть вважатися зобов'язаннями уряду по утриманню фіксованого курсу своєї валюти [3, с. 33]. В результаті приєднання до системи фіксованих валютних курсів знижується інфляційний тиск в країні, тому що учасники процесу встановлення рівня заробітної платні менш схильні розраховувати на адаптивний тип поведінки центрального банку. Цей ефект лише посилюється, якщо систему фіксованих валютних курсів заміщує економічний та валютний союз.

Незважаючи на всі переваги системи правил, буде помилкою вважати, що оптимальна величина відхилення курсів валют дорівнює нулю. Наприклад, в системі фіксованих валютних курсів новий рівноважний рівень реальних валютних курсів може бути встановлений лише через складний процес перегляду номінальних валютних курсів. Якщо для встановлення рівноваги розраховувати на процеси пристосування національних цін та

рівня заробітної платні до нового оптимуму, то це може стати джерелом великих економічних витрат. Тому системи координації, які базуються на правилах, часто включають дискреційний механізм у формі процедур зміни правил. Головною ознакою такої системи, яка відрізняє її від дискреційних систем, є те, що зміна правил не є запланованим та регулярним процесом. Але рівень економічних витрат, пов'язаних з цією проблемою, може значно зменшитись при створенні економічного та валютного союзу.

Інституціоналізована дискреційна координація має переваги перед координацією, що базується на системі правил, лише тоді, коли гнучкість процесу прийняття рішень набуває першорядної значимості. Прикладом може служити бюджетна політика ЄС та країн-членів, тому що вибір системи оподаткування залежить від макроекономічних цілей та типу зовнішнього ефекту, який необхідно подолати за допомогою координації. Якщо ціллю координації у фінансній сфері є спільне управління сукупним попитом, дискреційна координація фінансової політики буде більш ефективною. Але якщо ціллю є підтримка певного рівня міжнародної заборгованості, ефективна координація може обмежитися правилами, що регулюють середньострокові рівні бюджетних дефіцитів.

Дискреційна координація частіше виникає в формі антикризової програми чи комплексної угоди. Збільшення цін на нафту в 1974 році є прикладом ситуації, яка вимагала негайної розробки та впровадження антикризових дій. Економічний спад у розвинутих країнах, що спостерігався після нафтового шоку, є прямим наслідком односторонніх дій країн по обмеженню зовнішнього дефіциту шляхом «експорту» його до інших країн. Можливість подолати несприятливі зовнішні ефекти через координацію, орієнтовану на пристосування, була втрачена. Але комплексна угода як результат дискреційної координації частіше за все запроваджує реформи, що є Парето-оптимальними для сукупності країн, але несприятливими для окремих з них.

Тому Європейський Союз опинився перед дилемою, яку систему координації обрати. Основний конфлікт лежить в площині співвідношення ефективності спільної економічної політики та захищеності економічних інтересів країн Союзу. В умовах єдиної монетарної політики ЄС єдиним антикризовим інструментом у національних урядів залишилась бюджетна політика. Але Пакт стабільності та розвитку, як вже було сказано, значно обмежує її можливості. Тому національним урядам слід вибрати таку модель координації своїх політик, яка б дозволяла їм гнучко реагувати на погіршення економічної ситуації. Інституціоналізована дискреційна модель координації може забезпечити таку гнучкість. Наявність міжурядових організацій, насамперед Європейської Ради, в інституціональній структурі ЄС дозволяє країнам швидко досягати спільних рішень щодо координації економічних політик. В той же час, наднаціональні інститути, насамперед Європейська Комісія, на основі досягнутих домовленостей, а все частіше з власної ініціативи, розробляють, пропонують та впроваджують нове спільне законодавство, яке додає прийнятим рішенням силу обов'язковості для виконання.

Якісно нові економічні ситуації, такі як нафтовий шок, впровадження єдиної валюти чи приєднання до ЄС нових членів, вимагатиме розробки нової економічної конституції Союзу, яка є базою для всього процесу інтеграції, а не тільки для координації національних економічних політик. Механізмом впровадження нової конституції інтеграції є європейські угоди. Підписанню кожної з таких угод передують довготривалі процеси переговорів між європейськими державами, узгодження національних інтересів, лобіювання певних політичних методів прийняття рішень, досягнення компромісних рішень. Такий механізм є непридатним для координації національних економічних політик, тому що він не забезпечує швидкого та гнучкого реагування на розвиток подій в економіці. Тому система координації, основана на правилах, хоча й дозволяє країнам користуватися певною свободою при розробці власної економічної політики, не є ефективною в умовах ЄС. Дискреційна модель виявляється більш гнучкою, хоча вона дещо зменшує економічний суверенітет держави. Але координація економічних політик не означає їх ототожнення, і це є дуже важливим. Неоднорідність структур національної економіки європейських держав не дозволяє застосувати єдину політику для всіх держав Євросоюзу. Саме тому централізація монетарної політики, яка є необхідним кроком завершення програми єдиного ринку, не веде до централізації бюджетної політики. Координація децентралізованих бюджетних політик дозволить підвищити ефективність такої політики кожної окремої держави ЄС і позбутися негативних зовнішніх ефектів.

Крім того, по мірі подальшої конвергенції національних економік країн ЄС дискреційна координація стане основою для поступового впровадження єдиної макроекономічної політики ЄС. Наднаціональні інститути ЄС будуть в центрі цього процесу. Компетентність Європейської Комісії в питаннях аналізу, розробки та впровадження економічних політик дозволить їй стати ядром майбутнього органу ЄС, який візьме на себе регулятивні функції. Важливим аспектом процесу поступового просування до наднаціонального режиму економічного регулювання є європейське законодавство. Міжурядові інститути ЄС хоча і відіграють вирішальну роль при визначенні напрямків подальших спільних дій, у тому числі і спільних економічних політик чи координації національних політик, повинні діяти в межах європейського законодавства, основою якого є європейські угоди. Але ці угоди завжди мають компромісний характер, тому їх положення не дають ні детальних інструкцій для процесів розробки економічної політики, ні будь-яких вимог щодо їх змісту. В угодах визначені тільки цілі ЄС. Ексклюзивне право трактування положень європейських угод відповідно до конкретної економічної ситуації має Європейський суд. Наднаціональний характер його діяльності та проінтеграційна орієнтація дозволяє перетворити європейське законодавство на фундамент наднаціонального режиму економічного управління.

Єдиним обмеженням розвитку наднаціонального типу управління в ЄС в довгостроковому періоді є його неспроможність проводити спільну економічну політику, яка б не перешкоджала національним інтересам держав

ЄС. Але для цього потрібно, щоб в середньостроковому періоді розвиток інституціональної структури ЄС дозволив ефективно функціонувати системі координації економічних політик.

Аналіз фіскальної політики країни — члена ЄС дає приводи стверджувати, що вона є ефективним інструментом прискорення економічного розвитку та подолання економічної кризи в цій країні. Однак політика фіскальної експансії має негативні зовнішні ефекти, які призводять до зниження рівня доходу інших країн валютного союзу. Чим більшим є валютний союз, тим більше позитивні ефекти національної бюджетної політики будуть переважати її негативні зовнішні ефекти, в результаті чого сукупний дохід союзу буде зростати. Крім того, фіскальна експансія має позитивні зовнішні ефекти, що дозволяє використовувати її без обмежень з боку економічних партнерів ЄС. Координація бюджетних політик дозволить знизити зовнішні негативні ефекти та зменшити рівні дефіциту бюджету та державного боргу країн ЄС. Тому довгострокові негативні ефекти збільшення державних витрат будуть значно меншими. Це відповідає насамперед інтересам економік невеликих країн ЄС, до яких будуть відноситися й країни Центральної та Східної Європи. Координація може виражатися і в розподілі позитивних ефектів між країнами. В обох випадках потрібні спільні інститути, які були б спроможні проводити таку координацію та відслідковувати вплив бюджетної політики на економічну ситуацію.

Єдина монетарна політика має зовнішні ефекти. Збільшення грошової пропозиції чинить позитивний вплив на економіку держав ЄС. Але зниження курсу євро стає причиною зростання експорту країн ЄС та зниження експорту торговельних партнерів ЄС. Орієнтація політики ЄЦБ на підтримку цінової стабільності дозволяє уникнути конфліктів з торговельними партнерами ЄС. Крім того централізована монетарна політика виключає політику «конкурентної девальвації» у випадку глибокої кризи, спричиненої зовнішніми факторами .

Централізована монетарна політика ЄС створює такі макроекономічні умови, в яких кожна країна має вибирати необхідний на її розсуд тип бюджетної політики. Але в контексті конвергенції національних економік ефективність змішаної політики потребує, щоб єдина монетарна політика доповнювалася подібними національними бюджетними політиками [4]. Як свідчить аналіз економічного розвитку в ЄС за останні два десятиріччя, збільшення рівня ВВП на душу населення пов'язано насамперед з підвищенням рівня продуктивності праці, і лише потім з інтенсифікацією виробництва.

Припустимо, що в одній з країн ЄС підвищився номінальний рівень заробітної плати. В результаті цього ціни також зросли. ЄЦБ в таких умовах буде проводити жорстку монетарну політику по зниженню інфляційного тиску. В результаті процентні ставки зростуть, що сприятиме ревальвації євро. Економіки інших країн ЄС будуть змушені опинитися в умовах дефляції. Особливо це стосується тих країн, де рівень продуктивності робочої сили є нижчим. Однак ЄЦБ не має інструментів впливу на трудові

контракти та рівень заробітної плати, тому він не спроможний усунути причину інфляції. Структурні реформи ринку праці, які спрямовані на підвищення гнучкості, потребують значних бюджетних витрат. Тому координація бюджетних політик в ЄС повинна бути спрямована не тільки на анти-циклічні дії, але і на структурні реформи національних економік.

Причиною високого рівня безробіття — основної економічної проблеми ЄС — є не циклічні, а структурні фактори [5, 6]. Тому потрібна реформа всієї системи економічного регулювання, а не просто збільшення державних витрат. Концепція збалансованого бюджету означає, що фіскальна експансія перетворюється виключно на інструмент боротьби з циклічними спадами. В випадку такого спаду країна зі збалансованим бюджетом зможе збільшити свої бюджетні витрати, не виходячи за рамки критеріїв Пакту стабільності. Сферами економічної координації стають структурні фактори: трудове законодавство, оподаткування та соціальний захист.

Отже, на інститути ЄС лягає відповідальність не тільки за ефективне координування національних політик, а й за впровадження нового режиму регулювання. Інституціональна структура ЄС стає одним з головних факторів ефективності макроекономічної політики, тому що вона прямо впливає на форми та методи координації, на процеси розробки та впровадження спільних політик, на формування спільної правової бази економічного управління.

В умовах боргової кризи, яка стала наслідком глобальної фінансово-економічної кризи, сучасна модель міжнародної координації макроекономічної політики в Європейському Союзі виявилася неефективною. Дискреційний принцип такої координації та орієнтація на інструменти дозволяли проводити ефективні спільну макроекономічну політику у випадку єдності цілей. У ЄС монетарна політика передана на наднаціональний рівень, тому метою бюджетної політики є підтримання певних рівнів бюджетного дефіциту та скорочення державного боргу заради збереження цінової стабільності. Однак відсутність механізмів координації у монетарній сфері змусила країни порушити норми Пакту стабільності та розвитку заради досягнення внутрішніх економічних цілей, пов'язаних із протидією та подоланням наслідків економічної кризи. Аналіз можливих альтернативних варіантів моделі міжнародної координації мікроекономічної політики в межах Європейського Союзу дозволяє дійти наступних висновків: по-перше, ефективність міжнародної координації макроекономічної політики визначається наявністю відповідної інституційної структури, яка сприяє розробці та втіленню спільних економічних заходів, сама структура може виявитися неефективною, але її наявність є обов'язковою умовою ефективної міжнародної координації, особливо у сфері макроекономічної політики, по-друге, дискреційна модель є ефективною при вирішенні спільних проблем та за умови єдності інтересів, тобто така модель непридатна для вирішення конфліктних ситуацій, при цьому нормативна модель дозволяє здійснювати потрібну координацію за умов розбіжності цілей макроекономічної політики різних країн, але для ефективного запровадження цієї моделі потрібні сильні наднаціональні інститути, які контролювали

би дотримання країнами спільних норм та політик; по-третє, міжнародна координація макроекономічної політики має бути «симетричною», тобто координація монетарної політики буде неефективною у випадку відсутності відповідної координації бюджетної політики і навпаки. Особливо це є очевидним у випадку «асиметричного шоку», коли криза в одній із країн має інші наслідки, ніж у інших країнах, або кризові цикли несинхронні. У випадку Європейського Союзу світова фінансово-економічна криза мала різні наслідки для різних країн. Боргова криза торкнулася здебільшого країн з неврівноваженими національними бюджетами та великим обсягом боргу, а також із порівняно слабким економічним потенціалом. Тому гнучкість дискреційної моделі була використана не заради швидкої спільної відповіді на кризові явища, а для застосування бюджетних інструментів, щоб подолати внутрішні фінансові, а згодом й економічні проблеми всупереч Пакту стабільності та розвитку.

Список літератури

1. Міжнародні валютно-кредитні відносини / Філіпенко А. С., Мазуренко В. І., Сікора В. Д.; за ред. Філіпенка А. С. — К.: Либідь, 1997.
2. Artus P. Dette extérieure et divergence entre les politiques monétaires après l'unification. — Paris: Caisse des dépôts et consignations, 1997. — 35 с.
3. Les nouveaux programmes de stabilité et de convergence // *Economie européenne*. — 2009. — Sup. A, № 3.
4. Економіка зарубіжних країн / Філіпенко А. С., Вергун В., Бурковський І. В. та інші. — К.: Либідь, 1996.
5. Commission européenne. Rapport économique annuelle 2009 // *Economie européenne*. — 2009. — № 77.
6. Direction de la prévision. La situation économique des pays de la zone euro // *Problèmes économiques*. — 2008. — № 3597 — С. 1–5.
7. Fischer Stanley, International Macroeconomic Policy Coordination» // *International Economic Cooperation*, NBER, University of Chicago Press, Chicago, IL, 1988.

Ю. Л. Гринченко

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова

**МОДЕЛИ МЕЖДУНАРОДНОЙ КООРДИНАЦИИ
МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ
(НА ПРИМЕРЕ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА)**

Резюме

В статье рассматриваются модели координации макроэкономической политики, которые базируются на различных подходах к макроэкономической координации, её принципах и механизмах. Параметрами координационной модели являются масштаб, ориентация на цели или инструменты макроэкономической политики, а также дискреционный или нормативный характер. Уникальная институциональная структура ЕС позволяет проводить эффективную дискреционную координацию. Но глубокий мировой экономический кризис выявил недостаточность и замедленность существующих координационных механизмов в ЕС. Поэтому перед ЕС стоит выбор между переходом к нормативной модели координации или изменением масштабов или целей макроэкономической координации.

Ключевые слова: макроэкономическая политика, международная координация, наднациональная экономическая политика, европейская экономическая интеграция, валютный и экономический союз.

Y. L. Grinchenko

Odesa National Mechnikov University

**MODELS FOR INTERNATIONAL COORDINATION
OF MCROECONOMIC POLICY
(THE CASE OF THE EUROPEAN UNION)**

Summary

The article concerns the models for macroeconomic policy coordination, which ground on different approaches to international cooperation, its principles and patterns. Parameters of a coordination model include its scale, goal or tool of macroeconomic policy orientation, as well as descriptive or normative character. The unique institutional structure of the EU fits for descriptive coordination. But the severe world economic crisis reveals the ineffectiveness and slowness of current coordination mechanisms in EU. So the EU is to choose between normative model of coordination or shift in scale or goals of macroeconomic coordination.

Kew words: macroeconomic policy, international coordination, supranational economic policy, European economic integration, monetary and economic union.